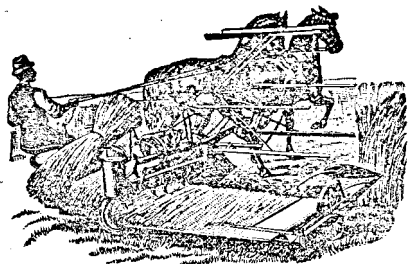

ERDÉLYI GAZDA

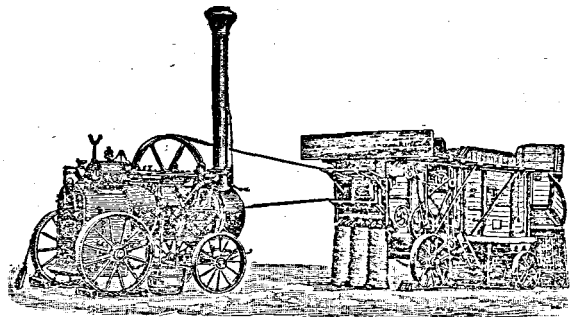

AZ

„ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET“

VÉDNÖKSÉGE ÉS FELÜGYELETE ALATT ÁLLÓ

ERDÉLYRÉSZI

Telefon sz. 468.

MEZŐGAZDASÁGI ÉS HÁZTARTÁSI

Telefon sz. 468.

ÁLLANDÓ GÉP- ÉS ESZKÖZ-KIÁLLITÁS

Kolozsvártt,

a sétatéri állatkiállítási területen a következő gyárak és iparosok kiállítását mutatja be:

M. kir. Államvasutak gépgyára, Budapest, cséplőkészlet, arató-gépek, ekék stb.

Fehér Miklós, Budapest, tejfőző gépek.

Kühne E., Moson, többféle gazdasági gépek.

„Nicholson“-gyár, Bpest, cséplőkészlet és más gazdasági gépek.

„Mc Cormick“-aratógépgyár, Bpest, arató- és kaszáló-gépek.

Clayton és Shuttleworth, Bpest, kisebb gazdasági gépek.

Bächer és Melichár, Bpest, kisebb gazdasági gépek.

Első Prosznici gépgyár, Bpest, motoros cséplő és gazdasági gépek.

Beck és Gergely, Bpest, cséplőkészlet és más motorok.

Szilágyi és Diszkant, Miskolc, „Viktoria“ terményrosta, borsajtók.

Simonffy István, Kolozsvár, ekék, boronák stb.

Kalmár Zs. utóda, H.-M.-Vásárhely, „Kalmár“ rosták.

Bóni gyártelep r.-t., Nyirbátor, Bóni ekealiga ujdonság.

Lacza és Fekete, Ujkigyós, új szab. cséplő-dobrendszer.

Kunz Antal, Morvaország, Fehérteplom, szélmotoros szivattyúk stb.

Fairbanks Mérleggyár, Bpest, marha- és zsák-mérlegek.

Orenstein és Koppel, Bpest, mezei és ipar-vasutak.

Alfa Separator r.-t., Bpest, teljes tejgazdasági felszerelések.

Schotolla Ernő, Bpest, borgazdasági és pince felszerelések.

Fehér Ferenc, Bpest, 6 lövetű viharágyuk.

Farkas és Faragó, Bpest, viharágyuk.

Emmerling Adolf, Bpest, viharágyuk.

Király Lajos, Bpest, szőlőpermetezők, kézi vetőgép.

Grünfeld Jakab, H.-M.-Vásárhely, szőlőpermetezők.

Grün Lipót, Aszód, szőlőpermetezők, kézi vetőgépek.

Majoros Antal, Győr, szőlőpermetező anyag „Unicum“ stb.

Zalathnai kénkovand ipar r. t. Budapest, műtrágyák stb.

„Hungaria“ műtrágyagyár, r.-t., Bpest, műtrágyák, rézgálic stb.

Kramer J., Egeres, gypsz-trágya.

Faragó Béla, Zala-Egerszeg, csirázató készülékek.

Salzmann és Társa, Szeged, ponyvák, zsákok.

Niemetz W. F. műkertészete Temesvár, diszfák.

Láng és Lovass, Bpest, olaj és zsiradékok.

Gruber Leo és Társa, Bpest, kötél-árak.

Hofer és Beller, Budapest, gépszijak.

Magyar Ruggyantagyár, Bpest, ruggyanta (gummi) hajtószijak.

Sukorói Kőbánya, K.-Nyék, malomkövek.

Ulrich B. J., Budapest, tőzeg árnyékszékek.

Léber Gyula, Kolozsvár, sodronyfonat kerítések stb.

Keresztényfalvi Agyagipar r.-t. agyagárak, vályuk, lemezek stb.

Fluidgyár, Pöstyén, állatgyógyyszer-rheuma-fluidok stb.

Demjén Ágoston, Kolozsvár, lakatossági különlegességek.

M. kir. Orsz. fegyint., Szamosújvár, lópokrócok, gazd. kefék stb.

Vakok Orsz. Intézete, Bpest, mindenféle gazdasági, háztartási kefék.

Klaszovitt György, Kolozsvár, hámok, bőröndös árak.

Apatini Kosárfonók Szövetkezete, kerti butorok és kosarak.

Timár László, Bucsa, kerti butorok és kosarak.

Moldován Miklós, Kolozsvár, minta kertészete.

Singer varrógépgyár Bpest, zsákfoltozógép.

Auróra Műintézet, Pécs, műiparú cikkek.

Bécsy József, kocsigyártó, M.-Vásárhely, kocsik.

Összesen: 51 kiállító.

(576.)

A KIÁLLITÁSI IRODA A GAZDAKÖZÖNSÉG IRÁSBELI MEGRENDELÉSEIT A KIÁLLÍTÓ CÉGHEZ JUTTATJA!

Az „E. G. E.“ tagjai és az „Erdélyi Gazda“ előfizetői az árakból nagyobb engedményben részesülnek.

Telefon sz. 468.

Telefon sz. 468.

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK.
ELŐF. ÁR: 1 EVRE 12 KOR., 1/2 EVRE 6 KOR.,
1/4 EVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.
AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, DEÁK FERENC-U. 11. SZ.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

Kérjük az előfizetések megújítását.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:	
Az állatorvosi pálya. <i>Ź.</i>	365
A hallei mezőgazdasági kiállítás tanulságai. <i>III.</i>	
<i>Éber Ernő</i>	366
A baromfi tartásáról. <i>P. F.-né</i>	367
Kisebb szakközlemények.	368
Vegyes közlemények	368
Üzlet, forgalom	370
Szerkesztői üzenetek	370
Hirdetések	

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedése
BUDAPESTEN,
VII., Rottenbiller-utca 33. szám,
VI., Andrásy-ut 23. sz.

VESZ:

homok (szöszös) bükkönyt (*Vicia Villosa*)
minden mennyiségben.

Ajánj:

biborherét, muharmagot, pohánkát,
mustármagot, tengerifélékből:
alcsuthit, székelyt, Pignolettot,
Cinquantinot, továbbá
takarmányrépamagot,
mint: oberndorfít, eckendorfit, olaj-
bogyóalakut, valamint raffiaháncsot és
rézgáliczot legelsőrendű minőségben, a
legjutányosabban. (28.)

Az állatorvosi pálya.

Lapunk közelebbi számában közöltük, hogy a budapesti m. kir. állatorvosi főiskolára a jövő 1901/902. tanévtől kezdve kizárólag gymnásiumi vagy reáliskolai érettségi bizonyítvány alapján történhetik a beiratkozás.

Lehet, hogy a pályaválasztás előtt álló fiatalság, vagy talán helyi-közeli még a szülők sincsenek kellően tájékozódva az iránt, hogy eme hírünk mögött milyen életpálya bontakozik ki a multak homályából s hogy milyen tér nyílik itt a gyakorlatias életpályák iránt vonzalommal viseltető fiatal nemzedék számára. Nem csak időszerűnek, de szükségesnek is tartjuk tehát ezt a pályát most, teljes átalakulásának kezdetén, a nagy közönséggel megismertetni és úgy a fiatal nemzedék, mint a szülők figyelmét ráirányítani.

Az állatorvosi pálya hazánkban hosszú időn keresztül bizonyos előítéletekkel volt megkoszorúva és a teljesen rendezetlen egészségügyi rendszert mellett alig nyújtott a tisztességes megélhetésre elegendő jövedelmet. Ennek az állapotnak aztán az volt a legtermészetesebb következménye, hogy a középiskolákat végzett fiatalok nem vonzódtak a pálya iránt, sőt jó ideig kerülték azt. Állatorvosokra pedig mégis csak szükség volt ebben az állatnyésztéssel és mezőgazdasággal foglalkozó országban, onnan kellett tehát venni a hallgatókat, a honnan jöttek s dacára ennek, ez a pálya folyton emelkedett, ami talán nem csupán a véletlen műve, hanem egyrészt a pálya közhasznú volta, másrészt a mindenkor tanári testület buzgósága és végül a pályára lépett nemzedékek sorozatának nemes törekvése idézte azt elő.

Uttörő munkálkodás folyt itt csaknem száz éven keresztül, azért, hogy a pályán működő egyének társadalmi téren az őket megillető elismerést, közgazdasági és orvosi téren pedig a megfelelő hatáskört megkaphassák. Tagadhatatlan, hogy más életpályákkal szemben itt a fejlődés korszaka hosszú volt. A jogi pályán pl. már a kezdet kezdetén virult a babér, hiszen a jogász gyereket még ma is más képen honorálja a tisztelt haza és a tisztelt közvélemény, mihelyt az indexet a külső zsebbe vágja, mint a végzett filozoptert; az

orvosnövendékekről és a technikusokról nem is szólok, hiszen ezek közül nem lett még eddig hazánkban egy sem minister, már pedig Magyarországon csak az a pálya, a melynek a csucspontján egy ministeri bársonyszék van.

Az állatorvosi pálya csucspontján ugyan nincsen ott a ministeri szék s remélhetőleg egyhamar nem is lesz, hanem a tisztességes megélhetés feltételei már ott vannak és ez is valami a mai világban.

A nemzetek közgazdasági életét jelző irányzat azt mutatja, hogy a szakembereknek egyenlő képzettség mellett egyenlő jogokat is kell biztosítani a közélet terén, mert a miként a legtudósabb orvostól sem várhatunk olyan alapos jogi véleményt, mint a milyet egy ma felavatott jogász adhat, viszont a legképzettebb jogásztól sem várhatunk helyt álló orvosi véleményt. A közszolgálat érdekei pedig azt követelik, hogy minden téren a legjobb kielégítésben részesüljenek. Ha a zugfirkász és a kuruzsló káros a közre, mert nem érti a dolgot, úgy bizonyára a mindenhez alaposan érteni velő közjogászokból sem kér már többet a társadalom. A jogok és köteleességek megosztásának ideje tehát hazánkban is bekövetkezett és ezt, ha nem is a maga teljességében, de a viszonyokhoz mérten eléggé kifejezi az állatorvosi közszolgálat államosításáról szóló 1900. évi XVII-ik t.-c., mely az állatorvosi pályát a közélet terén is egyenrangúvá tette a többi tudományos pályákkal. A már különben is omladozó válaszfal tehát a törvény által is leromboltatott, de méginkább a szakképzés kifejlesztése és az állatorvosi akadémiának főiskolává való átalakítása által. Ez utóbbi természetesen magával hozta a hallgatók előképzettségének teljességét, vagyis az érettségi vizsga letételének kötelezettségét.

Ezen a forduló ponton áll ma az állatorvosi pálya és most válik majd el, hogy a magyar ifjúságban, a magyar szülőknél van-e elég fogékonyság a gyakorlatias életpályák elfoglalása iránt, vagy átengedik pusztán hiúságból, hogy ne mondjuk ósdi előítéletekből és nagyratörő, soha el nem érhető üres vágyakozásokból a tért olyanoknak, a kikben az ilyen életpályák iránt talán már születésükkor öröklött helyes érzék van.

60 koronára nagyobb mennyiség vételnél

62 „ „ kisebb „ „

s z á l l i t o t t u k l e

a vegytiszta aussigi és „Hungária“ rézgálicznak az árát

100 kgrként, budapesti raktárunkban.

(532.)

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-u. 31.

Mi őszintén sajnálnánk, ha így történe, hiszen a fülünkben zúgnak a mindennapos panaszkok a magyar középosztály pusztulásáról, a gentry fiúk neveltetésének nehézségeiről és existenciájuk bizonytalanságáról. Ime itt van az út, itt van a mód, egészen új, csaknem gazdátlan terület, csupán el kell foglalni! . . .

És ez a foglalás nem kerül nagy fáradságba, sőt mint az alábbi feltételekből látható, még költségbe sem. A sokat ócsárolt magyar kormány ime ide is kinyújtja segítő kezét és módot akar nyújtani az arra érdemeseknek a haladásra, a célhoz jutásra.

Ime itt következnek a feltételek:

Az állatorvosi tanfolyam nyolc félévig tart, de a m. óvári gazdasági akadémia, szintugy a gazdasági tanintézetek hallgatói, ha érettségi bizonyítványuk is van, a tanfolyamot hat félév alatt végezhetik. Jó osztályzatú érettségi bizonyítvány alapján beiratkozó hallgatók számára évi 600 koronás ösztöndíjak vannak nagyobb számban rendszeresítve, tiszta jeles osztályzatú bizonyítvánnyal bíró hallgatók pedig esetleg 800 koronát ösztöndíjban is részesülhetnek. Folyamodványok ösztöndíjakért a m. kir. földművelésügyi miniszterhez címezve és az érettségi bizonyítvány másolatával, valamint vagyontalansági bizonyítvánnyal felszerelve, lehetőleg folyó évi július hó közepéig nyújtandók be az állatorvosi főiskola rektori hivatalához.

Mindezek után azt kérdezhetté a pályaválasztó ifjú, hogy mi lesz vele aztán, ha végez? Persze jósolni nem könnyű mesterség, hanem hát tekintettel az 1900. évi XVII-ik törvénycikk rendelkezéseire és az állatorvosi közszolgálat terén ma létező viszonyokra, az állatorvosoknak viszonylag csekély számára, a legnagyobb valószínűség mellett van, hogy ha az illető megállja helyét és úgy végez, a mint minden pályáját szerető és abból tisztességes megélni akaró egyéntől várni lehet, akkor oklevelének kézhez vétele után vagy a m. kir. állami ménés birtokokra 1200 korona ösztöndíj és egyéb kedvezmények mellett, vagy pedig a m. kir. állatorvosi karba, mint gyakornok 1000 korona díj mellett fog alkalmazást nyerni és innen pár év múlva a tisztí vizsga letétele után a XI-ik díjosztályba, mint járási, vagy városi m. kir. állatorvos lép elő. Ettől kezdve pedig egyénisége és arravalósága szerint, a VII-ik díjosztályig haladhat, mint állami tisztviselő. A tér e mellett nyitva áll magángyakorlat útján jövedelmét fokozni és társadalmi téren is tehetsége szerint érvényesülni.

Mindez, azt hisszük, elég kecsegtető kiállítás, szemben a más pályákon is felmerülő akadályokkal és küzdelmekkel, melyek bizony azokon is gyakran megsemmisítik a hozzájuk fűzött vérmes reményeket.

Mi az állatorvosi pályát őszinte jó akarral ajánljuk törekvő fiatalágunknak.

J.

A hallei mezőgazdasági kiállítás tanulságai.

Irta: *Éber Ernő.*

III.

Ámbár a 15-ik vándorkiállítást Halleban szintén a „Deutsche Landwirtschafts-Gesellschaft”, az egész Németbirodalom területén működő gazdasági érdekképviselet rendezte, a kiállítók túlnyomó nagy része a szász tartományból, azután Poroszország többi részéből és csak kisebb mértékben a többi német államból kontingentálódott. Természetes tehát, hogy a kiállításon inkább a közelebb fekvő gazdaságok és birtokosok voltak állatjaikkal előnyben és a termények is nagy részben ezektől kerültek ki. A gépkiallítás azonban már nemcsak az egész birodalom, hanem a külföld is erősen volt képviselve. A D. L. G. okosan és ügyesen választotta Halle-t, mint egy fejlett mezőgazdasági és iparú tartomány egyik szép és népes városát a kiállítás helyéül.

Miután ez a nagy gazdasági érdekképviselet minden évben a birodalom más-más részén rendezi kiállítását, nem róható föl hibájául, hogy egy-egy kiállításon nem az egész német mezőgazdaság képét akarja föltárni. Ezt évek során át a kiállítások sorozata mutatja be. A bejelentéseket fix számban előre állapítja meg s így az idekiállítás állatlétszámát is 1000 szarvasmarhában, 350 lóban, 700 juhban, 400 sertésben és 100 kecskében állapította meg. Ez által elkerülhették a nagy kiállítási terület és a kiállítási épületek túlszűfoltóságát és biztosíthatták az anyag áttekintését nemcsak a jurynek, — melynek sátrai nagyobb karámok közepén voltak, a hová a bírálendő állatokat elővezethették — hanem a publikumnak is, melynek óriási tömegére kellett számítani a német gazdák érdeklődése mellett. A kiállított állatok egy vállalkozónak erre a célra készült alkalmas ponyvasátraiban tartatnak évről-évre és ezeknek nagyságához mérten állapítják meg a befogadható állatokat. Bizonyos büszkeséggel mutatnak nálunk arra, hogy a szegedi kiállítás állatokban mennyivel gazdagabb volt. De ha azt vesszük, hogy Szegeden az egész ország állattenyésztése egyformán képviselve volt, hogy olyan kiállítást csak minden harmadik évben rendeznek, és ha összehasonlítjuk a célszerűségét annak, hogy 650 állattal többet bocsátottak Szegeden a kiállításba, mint a mennyit bejelentettek, a hallei kiállítás kényelmességével, tágasságával, áttekinthetőségével, akkor inkább azt kívánhatjuk, hogy nálunk is kisebb legyen a kiállított mennyiség és több legyen a hely, mert akkor több lesz a tanulság is.

A kiállítás három főcsoportból állt és pedig: *I. csoport: állatok* s ebben lovak, szarvasmarhák, juhok, sertések, kecskék, házinyulak, halak, méhek és juhászutyák osztályai és alosztályai; *a II. csoportban gazdasági termények és segédzerek* voltak, és pedig az elsők közül: vetőmagvak gabona és kapásnövények, kereskedelmi növények, komló, len takarmánynövények, gyümölcs és szőlő, tejtermékek, gazdasági melléktermények, méz trágya stb., a segédzerek közül műtrágyák, mész, márga, mesterséges takarmányok, s a mezőgazdasági üzem különféle segédesszközei. Végül a *III. csoport* tárgyai a mezőgazdasági gépek, eszközök és az építéset külön csoportjai voltak.

A lovak kiállítása 355 darabból, három csoportból állt: *a)* háta- és kocsilovakból (német nemesvér tenyésztés) vagyis a melegvérű könnyebb lovakból, 149 db kiállított állattal; *b)* az igás lovak csoportja 165 db és *c)* a 42 katonai és állami fedező ló. Az első csoport állatai is mutatják azt az irányt, melyet a német lótenyésztés követ. Kevesebb a finom csoportzatú, könnyű nemesvérű egyed és itt is inkább az erős csoportatra és nagyságra tekintenek. Jó állású, jó járású kocsilovakat lehetett látni, de a mi fogalmaink szerint kifogástalan háta, vagy hintólovat alig. Annál szebb volt azonban a nehéz hidegvérű igáslovak anyaga. Ez természetes is. A nehéz igás ló a szász tartományban és az egész Poroszországban nemcsak minden gazdasági munkát, hanem az iparvállalatok nehéz fuvarozási munkáit is végzi. A kiállítás volt eldöntendő, hogy ezek közül a nehéz lovak közül a szász tartományban az angol, vagy a belga lovak-e a jobbak. A tizenkét év előtti magdeburgi kiállításon még az angol lovak domináltak, a hallei kiállításon 94 belga ló mellett csak 53 angol Shire ló volt. Mindakettő hatalmas, erős fajta, de mégis a belga ló testalkata, mozgása nagyobb erőtelmesnyre enged következtetni és inkább képes kielégíteni a nagy igényeket. A németeknek nagy hidegvérű lovaiból 17 db schleswig-holsteini tűnt ki. Ezekről várják a németek az angol igás lovak kiküszöbölését. Az állami fedező ménnek nagy része szintén nagy hidegvérű, angol, belga és német fajtákból állott. El kell képzelnünk azt az óriás munkát, a mit a németeknek kizárólag ezek a nehéz lovak végeznek, hogy megérthessük, miért feketnek azok tenyésztésére olyan nagy súlyt és munkaképességükre következtetést vonhatunk azokból az óriási szekérrakományokból, melyeket két ilyen ló megrakva könnyedén tova húz. Valóságos épület egy ilyen szekér, a mihez képest a mi ókrós szekereink filigrán játékszerek. Kiállításaink rendezésénél követni kellene azt a hallei példát, hogy lovas katonáink, mint a német kürasszirok, huszárok, ulánusok, lovas mutatóványokat és játékokat rendezzenek a közönség előtt. — Ez nemcsak nagy mértékben vonzaná a közönséget, hanem bemutatná a gazdáknak is, hogy milyen lovakat kell tenyésztetniük katonai célokra. A tenyésztőknek kiadtak 100 díjat közel 22,000 márka értékben.

Ha a *szarvasmarha-kiállítást* összehasonlítjuk a nálunk eddig tartott hasonló kiállításokkal, két egymással szoros összefüggésben álló tényt konstatálhatunk: az egyik az, hogy a nagybirtokosok tenyésztői aránylag kevésbé vannak képviselve, mint nálunk szoktak lenni, és hogy a kiállított állatok nincsenek olyan gömbölyűre hizlalva, mint a hogyan azokat nálunk ki szokták állítani. A szarvasmarhacsoport 1070 darabból állt és ebben Németországnak két főfajtája, a hegyi és a lapályfajták csaknem minden féleséggel, változattal, tájfajtával szerepeltek. 326 hegyi, 727 lapály és 17 shorthorn marha volt kiállítva. A legérdekesebbek ebben a szarvasmarha-kiállításban kétségkívül a csoportos és családok kiállítások voltak. Itt versenyeztek egymással Németország állattenyésztésének főtényezői a tenyésztő szövetkezetek, egyesületek, szöveteségek, még pedig több csoportban, a szerint, hogy mennyi állat van egyesült tenyésztésükben. Ez által elérik azt, hogy csak egyetlen erejű

A M. KIR. POSTA ÉS TÁVIRDA SZÁLLÍTÓJA.

TELEFON SZ. 412.

Bernáth Ede Sándor

Kerékpár, Varrógép Raktár és Mechanikai műhelye

Kolozsvár.

Az összes világhírű bel- és külföldi kerékpárok és varrógépek, azok felszerelése és egyes részekenek állandó nagy raktára és javító műhelye.
Áruimért 5 évig felelek. (529.)

Nagy raktár szőnyeg-, paplan-, pokróc- és matrácokban! — Valódi Linoleum- és cocos szőnyeg.

SÁRGA KRISTÓF

(530.)

Alapítatott: 1873.

fehérenemű és vásznonraktára,

Alapítatott: 1873.

Kolozsvárt, Deák Ferencz-utcza (Belközép) 3. szám.

Dus választék minden kivitelű divatos férfi- és női ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kézelők-, nyakkendők- és harisnyákban. Valódi francia fehér- és színes lenbatszt zsebkendők.
Különlegességek: színes á-jour

kávés-teríték- és asztalterítők, goblin ág- és asztalterítők, csipke-, gyapju- és chenil-függönyök-, pamlag-szőnyegekből.

Ujjonstűlötték részére garnitúrák, paplanok, matrácok- és kocsi-takarók.

Nagy választék **butorszövegek és szőnyegekből.** Elvállal **kihúzásitást** vagy magán szűkségre kívánt mindenféle fehéreneműek pontos elkészítését, kitűnő szabás és jó összeállításra legnagyobb figyelem fordítatik.

Valódi késmárki lendamaszt asztalnemű 25% gyári áron alól kapható.

Bagosy és Társa pitömester.

építési irodája

Kolozsvárt, Jókai-u. 7.

szám alatt.

Elvállalnak minden e szakmába vágó munkálatok, valamint tervezetek, költségvetések és becslések elkészítését.

(531.)

tenyésztő-közösségek versenyeznek egymással. Persze ez másrészt az áttekintést nehezítő széttagoltságot okoz. A kiállításon volt 95 szarvasmarha-csoport és 61 család. A csoportos kiállításban 53 a tenyésztő egyesületekre, 41 magántenyésztőkre esett.

A hegyi fajták zöme, 136 db. a simmenthali és annak keresztezése volt. Itt a küzdelem a badeni tenyésztőszövetkezet és a hesseni törzskönyvező társaság állatjai közt folyt és a badeniak javára dőlt el, noha a bikadíjak felét a hesseniek vették el, míg amazok inkább gyönyörű csoportos kiállításukkal győztek. Nagyság, nemes vér, a formák tisztasága, kitűnő tögy, ez jellemezte a legjobb badeni kiállított állatokat, míg a többi kiállított simmenthali kisebb, könnyebb és kevésbé kiegyenlített volt. Ezt a fajtát Németország minden államából szép számmal hozták, látható volt tehát majdnem a maga egészében simmenthali tenyésztése. Sok szép egyedet és csoportot lehetett látni, de amiazalak nagyságát, a tiszta formákat, a jó tejelést és a többi jó tulajdonságokat illeti, nemcsak a rá-tóti tehenészet, de jobb simmenthali tenyésztéseink is bátran versenyezhetnének a németekkel.

A simmenthalin kívül a hegyi fajtákat erősen képviselték a pinzgauiak, a vörös és sárga-tarka marhák is

Nemcsak számra, de minőségre is kiváló volt az, amit a kiállítás a lapályfajtákban bemutatott. Különösen a fekete-tarka lapálymarha (hollandi) dominált nemcsak számával — 500 darab — hanem kvalitásával is. Gyönyörű példányok és csoportok mutatták be ezt a tőlünk kiátkozott fajtát, mely kitűnő tejelőképessége és relativ edzettsége miatt a német gazdáknak legkedveltebb fajtája. A német tenyésztők talán ennél a fajtánál is kevesebb súlyt helyeztek a fajta tisztaságát mutató jelekre, mint a jó tejelőképességet jellegző tulajdonságokra és alakra és e mellett a jó hizékonyságra. A keletfriz, pommerániai, kelet- és nyugatporosz tenyésztésekből származtak a fekete-tarka lapálymarhák, de ezek mellett nagyon szép, bár kényesebb piros-tarka lapálymarhák voltak ott a Rajna mentéről, Weszfáliából, Holsteinből és Kelet-Frieslandból. Kisebb testalkatú, vékonyabb csontok, de jó tögyforma jellemezték ezeket. Hanem edzettségük nagyon gyöngye lehet, mert tulajdonosaik a kissé hűvösebb időben is takarók alatt tartották s a takarók felszerelése arra enged következtetni, hogy ezt odahaza is használják.

A szarvasmarhák csoportjában kiosztottak 375 díjat 50000 M. értékben. A díjaknak túlnyomó nagy része a különféle tenyésztő közösségeknek, szövetkezeteknek, társaságoknak, egyesületeknek jutott osztályrészül és ezek ez által fényesen dokumentálták azt, milyen nagy szerepre hivatottak az állattenyésztés emelésénél és különösen a parasztbirtokosság állatállományának javításánál. — Kétségtelenül, Németország a szövetkezetek és egyesületek hazája, a honnan mi is a példát veszszük. De nálunk nem létezik a szövetkezetek olyan hálózata, mely nemcsak az eladást könnyíti meg, hanem a tenyésztést is javítja. Vannak állati termékeket értékesítő és földolgozó szövetkezeteink, de alig vannak olyan szövetkezetek, melyek a tenyésztés javítását tűzték volna ki közvetlen célul; magának az állomány javítását, mely a termékeket

szolgáltatja. Nálunk ez a föladat egészen az állam vállára nehezedik, míg ott a különféle Verband-ok, Genossenschaft-ok, Gesellschaft-ok és Verein-ok teljesítik azt, még pedig — mint a hallei kiállítás is megmutatta — kitűnő sikerrel. Pedig nálunk legalább olyan szükség lenne az egész vonalon a népies tenyésztés javítására és éppen olyan sikert is eredményezhetne ez, mint a német földön.

A kiállított juhok száma 688 volt, tehát a juhtenyésztésre olyan kedvezőtlen viszonyokat tekintve, szinte váratlanul nagy. Ebből a számból merinos volt 302 darab. Érdekes volt ezeknek kiállítása, mert ennek a változatos fajtának csaknem minden iránya képviselve volt. Egészen határozottan kidomborodott az a tenyész-cél, hogy a gypjun kívül mind nagyobb testalkatra, gyors fejlődésre és nagyobb hizalmasságra töreksszenek. A finom posztó-gyapjas irányt csak két régi kitűnő hírnevű tenyésztés képviselte 24 nagyon jól benőtt, szép hullámos gypjut mutató állattal. A szövetgyapjasok száma 18, finom fésűsgyapjas 68, középfinom 106, durva 94. Az utolsó két csoport sokban nagyon tökéletesen még, mert a helyett, hogy a test nagyobbítására és javítására törekednének, ami a mai viszonyoknak megfelelően, inkább a gypju finomítását tűzték ki célul s így ma még mindkét irányban sok kívánni valót hagynak hátra. A húsfajták közül volt 96 shropshirei, 108 hampshirei és 132 oxfordshirei. Általános a haladás itt a test nagyságának, a fejlődés gyorságának növekedése felé, de a tiszta tenyésztés rovására. Ezért lehetett azután számos, valódi jellegét elvesztett, ki nem egyenlített tenyésztést látni, melyek ugyan a kiállításon szép egyedekkel képviseltették magukat, de mégis az egész tenyésztést ingadozóvá, sokszor visszaütővé teszik. Ezekben a fajtákon kívül volt még 30 db. német fajta és 12 db. tejelő fajta juh is kiállítva. A juhokra volt 156 díj, ca 12000 M. értékkel.

A sertéskiállítás 459 darabból állt és öt csoportban oszlott meg. És pedig: a) határozott angol jellegű fehér sertés 189 db.; b) fekete berkshire jellegű 44 db.; c) nemesített német-fehér fajta 184; d) közönséges paraszt fajta 19 db. és e) malacos kocák 19 db. Nemcsak a nemes angol fajtákból, hanem a nemesítettekben is ritka szép példányokat lehetett látni. Minden azt bizonyítja, hogy a németek a sertésnél csaknem kizárólag a húsprodukcióna töreksszenek, és hogy a mi sertéseink ott belátható időben sem bejutni, sem érvényesülni nem tudnak majd, mert a német szapora és gyorsfejlődésű hússertés tenyésztése már közeledik ahhoz, hogy a német sertésszükségletet kielégítse, a mit bizonyít a sertéshús olcsósága; a disznózsir fogyasztás pedig a német konyhákban minimális. Határozottan nagyobb súlyt kell fektetnünk a hússertés-tenyésztésre, ha a német piacot valaha vissza akarjuk szerezni. Itt is a különféle szövetkezetek és egyesületek sikerrel versenyeztek a nagyobb és kisebb magántenyésztőkkel. Gondoskodott a rendezőség a laikus publikumnak való látványosságról is a legtöbb malacú kocák kiállításával, mert hiszen gyakorlati vagy tudományos értéke alig van annak, ha egy-egy kocánál 10—12 malacot is látunk, ha nem győződhetünk meg róla, hogy ez a szaporaság nem csak a véletlen játéka, hanem valóságos tulajdonsága a tenyésztésnek. Mindenesetre nagy tetszést keltettek ezek

a vasárnapi közönség körében. Kiosztottak 135 díjat, = 10000 márkát a tenyésztők között. Gazdagnak mondható a kecskekiállítás is 134 darabbal, amiből 115 darab svájci fajta és annak keresztezései, 19 db. pedig közönséges német volt.

Ezekon kívül ki volt még állítva 104 db. házi nyul, 40 db. juhászkutya, 66 katalogus szám alatt halak és nagyon kevés figyelemre méltó méhtenyésztés.

Ez volt nagyjában az a benyomás, melyet az élő állatok hallei kiállítása a magyar szemlélőben kelthetett. Sok és szép állat közt túlfeljődött és kiforratlan tenyésztések is, kitűnő tulajdonságok mellett jelentékeny hátrányok is, az egyesült kisgazdák szép tenyészanyagja mellett a nagybirtokosok csekélyebb számú és gyengébb minőségű jószágjai voltak láthatók. Itt említem meg, hogy a kiállítás látogatóinak száma hat nap alatt 167,500, tehát igazán impozáns volt és a magas helypénzek és szintén magas belépőjegyek dacára körülbelül 25000 márka deficitet látott előre a kiállítás rendezősége.

A baromfi tartásáról.

Az utóbbi tíz esztendőben sok előnyös újítást hoztak ugyan be a tyúkok ápolásánál, de azért még mindig nagyon sokat kell haladni, hogy a tyúktenyésztésből a lehető legnagyobb hasznot húzzuk.

A tisztátalan lakás a legnagyobb akadály. Régente és a kisgazdaságokban még ma is úgy gondolkoznak, hogy tyúkólak bármilyen odu is megfelel. A tyúk háza rendszeren összeesett, romlott deszkákból áll, a mit már semmi másra sem lehet használni; a szél, eső és hó tetszése szerint járhat benne. A rúdák néha oly keskenyek, hogy szinte állatkinzás, hogyha télen néha tizenhat órát is töltenek rajta a tyúkok és úgy vannak elrendezve, hogy a legmagasabb pálcá alig néhány hüvelyknyire van a tetőtől és miután a legnagyobb része ezt akarja elérni, ki vannak téve a szélnek és ha meleg van, a legfojtóbb levegőnek. Természetesen nem mindenütt ilyen, de néhol, a hol különben mintagazdaság van, a tyúkoklak rettenetes állapotban vannak.

De ez még nem a legrosszabb. Sokkal nagyobb baj, hogy a tyúkolakat ritkán, néha csak minden évben, sőt még annál tovább sem tisztítják, várnak, míg a szemét már jó magosan felgyülemlött. Ez nemcsak dögleletes levegőt okoz, de a házat megtölti bolhával és más férgekkel. Másik hiba a túltömöttség. Gyakran látni mérsékelt nagyságú tyúkolakban nyolcvan, száz, sőt annál több tyúkot is szorongni. Pedig ezen változtatni sem sok időbe, sem fáradságba nem kerül. Első dolog, minél gyakrabban tisztítani. Tözeget, tözeget, száraz földet hinteni az aljára, mely megóvja, hogy a nedvesség fölszivárognon, szagtalant és fertőtleníti és melegen tartja, mi nedves időben nagyon fontos.

A szárnyasok táplálása ép oly fontos, mint észszerű elhelyezése. Még mindig vannak olyan baromfitenyésztők, a kik azt hiszik, hogy a baromfinak magának kell a táplálékot összekeresni, ezzel a takarékosággal sok pénzt vesztegetnek el, mert csekély fáradsággal nagyon szépen jövedelmez a baromfitartás. Csak pontosan kell napjában néhányszor etetni őket. Gabona szokott rendszeren a szárnyasok tápláléka lenni, bár utóbbi években rájöttek a liszt

A Zalathnai kénkovand

ipar részvénytársaság

Brassói kénsav- és műtrágya-gyára ajánlja legjobb minőségű mindennemű műtrágyáit

a t. e. gazdaközönség figyelmébe. — 100 q.-án alóli megrendelést legcélszerűbb az „Erd. Gazd. Egylet” raktárához intézni.

Árajánlatokkal készséggel szolgál a **KÖZPONTI IRODA BUDAPEST, IV. ker., Bécsi-utca 5. szm.**

(502.)

előnyre, különösen téli időre. Semmi sem segíti annyira elő a tyúkok tojását télen, mint jó meleg forrázott liszt táplálék, most azonban szükségtelen a forrázott liszt és szárcsagabona pótolja azt. De szükséges, hogy időnként változtassák. Különösen a kukoricát inkább meg hamar. Olyan baromfiaknak, melyek szabadon járkálnak, még nem árt meg kis mértékben adva, különösen, ha az állat mozgékony és nem lusta, de még így is ártalmas, ha folyton kukorica a táplálékuk és a legtöbb esetben májbajoknak okozója. Hízalásra tartott baromfinak jó a kukorica liszt kis mennyiségben, de tojós tyúkoknak sohasem szabad adni.

Kétségtelen, hogy a legkevesebbé használt szem a legjobb. Zabot egészben, a legritkább esetekben adnak, sőt sok helyen egyáltalában nem; pedig körülbelül ez a legmegfelelőbb táplálék. A szárnyas ugyan nem nagyon szereti eleinte, ha például más gabonával adja az ember nekik először, azt eszik és a zabot utoljára hagyják, de csakhamar megszokják. Van fekete és fehér zab, de a tápláló erejük egyforma. Jó egészséges zabot kell adni nekik, mennél kevésbé hüvelyeset.

Buza is nagyon jó és tápláló és nem sokkal drágább, mint más eledel. Ez az egyetlen gabona, melyből silányabb fajta is ajánlható, azaz kisebb szemű, nem penészes vagy romlott értetődik.

Árpa a legnépszerűbb és leginkább használt gabonafajta a kukorica mellett, de tápláló ereje nem oly nagy, mint a zabé. Ebből is csak jó fajta ajánlható. Árpánál jobb még a rozs, ezt úgy tojós, mint hizalt baromfinak lehet adni. Sötét színe miatt idegenkednek eleinte a tyúkok, de csakhamar megszokják.

Az eledel változatossága alatt nem az értetődik, hogy vegyíteni kell a különböző fajtájú gabonát. Sokkal jobb a baromfinak egy nap egy, másnap másféle szemet adni. Sok helyen kukorica és árpa egyforma mennyiségben lesz keverve, de ez semmi változatosságot sem nyújt. Hiszen semmivel sem kerül több fáradságba vagy pénzbe, ha mindennap mást adunk a baromfinak.

P. F.-né.

KISSEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

— Mikor arassunk? A búza aratásának ideje nemcsak a vidék időjárásától és talajminőségétől, hanem a nyári időjárás alakulásától is függ. Mint az aratás megkezdésének legkedvezőbb idejét tekinthetjük a mag sárga érésének bekövetkeztét. Az ilyen aratás nemcsak a legsúlyosabb, hanem beltartalomban is legértékesebb és mennyiségben is legkiegészítőbb hozamot adja, míg az aratás későbbre halasztásával épen a legjobb magvak kipergése elkerülhetetlen lesz. A sárga érés jele a szem anyagának megszilárdulása, de csak annyira, hogy kezünkkel még összenyomhatjuk. Természetesen a sárga érésben learatott búzának utóérés és kiszáradás végett hosszabb ideig kell a tarlón keresztelkedben, vagy kévékben maradnia, mint a teljesen, vagy túlérett gabonának.

A rozs aratásának legjobb ideje akkor van, ha a kalász világos színt ölt, a csomók zöld színét barna váltja föl és a szem a polyvából könnyen kihull. Ez a rozsnál a sárga-érés ideje. Nagyon sokszor vétkeznek gazdáink az által, hogy a túlértést várják meg, a minek jelei a kalászok fehérsége, szárazsága, a kalászok nem ruganyosan lógnak a száron, hanem könnyen letörnek, a szem sajátságos barnászöld színűt elvesztette, sötétebb színű, kemény és száraz lett. Ennek a stádiumnak próbája az, hogy a sárga érésnél körmünket könnyen bevájhatjuk a szembe, az könnyen hajlik és törik s a tartalom már nem tejes, hanem inkább összeálló, szilárd. Az ilyen ál-

lapotban aratott rozs csakhamar utánaérik, szép normális színét megtartja, a legtartalmasabb és legtöbb termést adja,

Az árpánál különösen fontos az aratás idejének meghatározása, mert száraz, meleg időjárásnál az érés meglepően gyorsan bekövetkezik és a kellő időpont elmulasztásával a szemek hamar kiperegnek és a kalászok letörnek. Itt is a sárga-érést kell megvárni, a mikor a szem nem keményedett még egészen meg és a kalász felső része még ruganyos. Sőrárpának a színét rontja, ha levágatása után megázik.

A zab aratása annyiban nehéz, hogy az érés nem egyidejű, hanem a buga felső, nehezebb szemei hamarabb érnek, mint az alsók. Akkor arassuk tehát, mikor a legtöbb és legjobb szemek érettek, vagyis sárga, illetőleg világos színűek. Ha sokáig várunk az aratással, a szél a nehezebb szemek egy részét kiráztatja a bugából.

— A tejtermelési költségek. A szász tartomány mezőgazdasági kamarája a hallei kiállításon érdekes táblázatokat mutatott be egyes tehenek tejtermeléséről, melyek világosan bizonyítják, milyen fontos a gazdának és tenyésztőnek teheneinek tej- és vajtermelését ösmernie. Egy tehenészet legjobb vajtermelő tehenét azonban csak úgy lehet fölismerni, hogy évről-évre meghatározzuk az egyes tehenek tejhozamát és megvizsgáljuk a tej zsirtartalmát. Így aztán megtudjuk, hogy melyik állatok alkalmasak arra, hogy a tenyésztésben, vagy a tehenészetben megtartsuk, mert csakis a legjobb, illetve egyenlő hozamu tehenek jöhetnek, mint ilyenek tekintetbe. A tejmennyiség meghatározása 8, vagy 14 naponként tartott próbafejéssel történik, a zsirtartalmat a gazdasági tanintézetben nálunk is olcsón és hamar végzik, vagy a gazda maga is megállapíthatja.

Az alábbi kimutatások 3 jó és 3 kevésbé jó tejelő tehen hozamait illusztrálják.

a) Passendorf Ottó birtokos: az 1900. év tejtermenysége	
1.	2.
5654.7 kg.	2547.5 kg.
2.47% zsír	2.94% zsír
Vajmennyiség:	
189.8 kg.	84.7 kg.
Bevétel:	
455.52 Márka	203.28 Márka
Kiadás:	
409.15 Márka	409.15 Márka
Nyeresség = 46.27 M. Veszteség = 205.87 M.	
b) Herbst Dederstedt birtokos: az 1900. év tejtermenysége:	
1.	2.
5583.8 kg.	2451.2 kg.
3.77% zsír	2.96% zsír
Vajmennyiség:	
235.3 kg.	81.7 kg.
Bevétel:	
564.72 Márka	196.27 Márka
Kiadás:	
346.10 Márka	346.10 Márka
Nyeresség = 218.62 M. Veszteség = 149.83 M.	
c) Sperling-Buhlendorf államtanácsos, birtokos: Tejtermenysége:	
1.	2.
5200 kg.	2984 kg.
3.18% zsír	2.58% zsír
Vajmennyiség:	
186.6 kg.	87.3 kg.
Bevétel:	
448.03 Márka	209.5 Márka

Ezek a számok is mutatják azt, hogy rosszul tejelő tehenek ugyanolyan költségek mellett nemcsak, hogy nem jövedelmeznek kellőképp, de határozottan veszteséget okoznak a gazdának, szükséges tehát, hogy a leirt eljárással megvizsgálja teheneit hozamukra nézve és a veszteséget okozó gyenge tejelőket kiküszöbölje.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

Kis hirdetések című rovatunkra felhívjuk olvasóink figyelmét. Egy koronáért, mely előre beküldendő, mindenki hirdethet s az utalvány szelvényre a hirdetés szövege is felírható. A hirdetési megrendelés minden száma legkésőbb csütörtökön délig a kiadóhivatalhoz juttatandó.

Szemle.

A szolnok-dobokavármegyei gazdasági egyesület újabban is dicséretes tanujelét adta annak, hogy teljesen magaslatán áll hivatásának a vármegyei mezőgazdaság érdekeinek képviselőjeként. A gazdasági egyesület nyílt levelet intézett a deési, szamosújvári és bethleni járáások lelkeszeihez, tanítóhoz, községi előljáróságaihoz, melyben tudatja velük, hogy Deesen szeptember 1-én, Szamosújvárt szeptember 8-án, Bethlenben szeptember 22-én üszőborju-díjazást rendez az erdélyi-magyar fajtájú szarvasmarha tenyésztőinek búzditása és serkentése végett. Az egyesület egy éves üszőborjuk díjazására öt díjat 140 k. és két éves üszőborjuk díjazására ugyan csak öt díjat 200 kor. értékben tűzött ki. A díjazásban csakis tisztavérű erdélyi-magyar fajtájú üszővel kizárólag kis, 50 holdnál kevessebbel bíró gazdák vehetnek részt.

A juhtenyésztés javítása céljából a gazdasági egyesület elhatározta, hogy a vármegye 10 községe juhállományának vérfelfrissítését elősegíti, még pedig a következőképen:

Mindazon községeknek, melyek kötelezettséget vállaltak arra nézve, hogy 1901. évi szeptember 1-től kezdve két éven át a községben a saját régi kosaik közül egyet sem tőrnek meg, ezeknek hajlandó az egyesület annyi nagytüstű és hosszubundájú havasi racka (curkán) kost teljesen ingyenes használatra átadni, a mennyire az illető község anyajuhállományának szüksége van. (50 anyajuhra 1 drb. kost.) Ezen kosokat az illető községek juhtartó gazdái 2 éven át teletetik és nyaraltatják és e mellett tenyésztésre és gyapjuhozamában teljesen ingyen használják. A két év leteltével jogukban áll a kosokat még a harmadik évre is megtartani, vagy ha ezt nem akarják, akkor kötelesek 1903. év június 30-án a kosokat jó legelőkondícióban a gazdasági egyesületnek visszaadni.

Nem mulaszthatjuk el, hogy a mindenkori olyan agilis egyesületnek emez újabb, az állattenyésztésre bizonyosan nagyon üdvösen ható tevékenysége fölött elismerésünket ne fejezzük ki.

Még csak alig félesztendeje annak, hogy az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségély-pénztár, ez a legújabb emberbaráti intézmény életbe lépett és már is fényes bizonyítékát adta annak, hogy milyen égető szükség volt nálunk ennek a segélypénztárnak a megalakítására. Célja, hogy a földmives embert, a ki napról-napra való keresményéből vagyont nem gyűjthet, öregsége idejére megbiztosítsa a felől, hogy nem irgalom kenyéren kell tengődnie. Vagy ha baleset éri, akkor sem fog sem maga, sem családjá nyomorúságra jutni. Mert a segélypénztár tagjai vagy ezek halála esetén ezek feleségét és gyermekeit segélyezi, gyámolítja. Még csak hat hónapja, hogy a segélypénztár hasznos működését megkezdte és már eme rövid idő alatt 203 földmives jutott abba a szomorú helyzetbe, hogy jótéteményét kénytelen volt igénybe venni. A segélypénztár minden egyes esetben gyorsan gondoskodott a bajba jutott ember gyógykezeléséről és anyagi támogatásáról, hogy betegsége ideje alatt ne legyen kénytelen családjával együtt az irgalom kenyéren tengődni. A beállott baleset 14 földmivelőt megölt. Mind a 14 esetben a család a legnagyobb nyomorban maradt hátra. A segélypénztár központi igazgatósága sürgősen intézte el az özvegyek kérelmét és minden egyes esetben 100—400 koronát szolgáltatott át a nyomorral küzdő következő családoknak:

1. Csirke Mátyás, Tápó-Szele. A tehen úgy megrugta, hogy hasában belső vérzést kapott. 2. György András, Tápó-Györgye. Fegy-

Mestitz Mihály és Fiai

Kolozsvár, Maros-Vásárhely,
Unio-utca 3. és 5. Széchenyi-tér 41.

Elvállalnak tulhalmozott készletük miatt igen szép és teljesen kiszáradt

amerikai tölgyfaparketteket,

ugyszintén azoknak jótállás mellett való lerakását. Továbbá bármínemű épület-asztalos munkát és teljes butorberendezéseket a legolcsóbb árak és jótállás mellett. (473.)

Szilágyi Eleonora

Likőr, Puncs-szesz és Rum-gyára
KOLOZSVÁRT,

Kossuth Lajos-utca (Belmagyar) 32. sz.
Alapított 1832. — Telefon sz. 239.

Legfinomabb saját gyártmányú és importált Rumok, világhírű Puncs-szesz és a legfinomabb likörök kaphatók a gyár üzlet-helyiségében, valamint minden helybelli és vidéki elsőrangú fűszer és csemege kereskedésben gyári áron. (474.)

Hazai márvány-iparvállalat.

A t. butorkereskedőknek és műasztalosoknak ajánljuk helybéli márványipar vállalatunkat. Elvállalunk minden e szakmába vágó munkákat, de különösen butorokhoz szükséges márványlapokat, magyar, francia, belga, olasz és szerb márványokból izléses és olcsó kivitelben. Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek. — Első Erdélyi Márvány Ipar Vállalat. Földy Antal utóda Kolozsvárt, Ferencz József-ut 58. szám. (475.)

vere véletlenül elsült, úgy, hogy a golyó szívébe furódott. 3. Kúm János, Szemcse Csehi. Pinceásás közben a föld reaszakadt. 4. Bazsó János, Szend. Szalmásszekéről egy kerítésre esett, melynek lécei a hasába furódtak. 5. Szalai János, Pápa. Az eldölt pajtakapu agyon ütötte. 6. Kovács Péter, Kis-Réce. Meggyilkolták. 7. Kovács Imre, Nádudvar. Gabonával megrakott szekerről lebukott, a kerekek keresztül mentek rajta. 8. Sipos Balázs, Solymos. Az erdőben agyonlőve találták. 9. Bogdán Sándor, Felső-Józsa megfulladt. 10. Sági Menyhért, Gic. A rudba beakadt ló hasba rugta, úgy, hogy szörnyet halt. 11. Doboz István, Mezőhegyes. A gépszij elkapta és agyonzúzta. 12. Geletei László, Kőkényesd. Orozva fejbe ütötték. 13. Bauer Ferenc, M. Polány. A gőzcséplőgépet agyonzúzta. 14. Sándor József, Pthrgy. Munkaközben a ló agyonrugta.

Ezek a számok világosan beszélnek és egytől egyig hangosan hirdetik ennek az emberbaráti intézménynek szükséges voltát. Világosan látható ezekből a számokból, hogy a segélypénztár rövid fennállása óta is már sok szerencsétlen embert mentett meg a koldusbottól és számos özvegyet mentett meg a kétségbeeséstől. Ez az emberbaráti működés buzdította bizonyosan arra a főpásztorokat, főrendeket, nagybirtokosokat, az emberbaráti intézeteket, a vármegyéket és községeket, hogy olyan nagy számban csoportosulnak a segélypénztár alapító tagjai sorába. És bizonyosan ez az oka annak is, hogy Felsőkirályunk is annyi jóakarattal viseltetik azon intézmény iránt, mely kizárólag a föld népének istápolását és támogatását tűzte ki célul.

Magyarország komlótermésének állása 1901. június hó 20-én. Komlóültetvényeink telelése általában mindenütt kielégítő volt; a rendszeres időjárás mellett a tavaszi munkákat idejében végezheték: így a tavaszi fejlődés jót ígért! Ma az inda nagyobb részt tetőt ért, a lombzat üdezőld, erőteljes. némi elmaradást csak az új kertek s az igen régi trágyátlan telepek növényzete mutat; mellékhatások közepes mennyiségben felül fejlődtek, általánosságban a bimbózás megindult, Dunántúlon a viritás is, úgy, hogy a nyári komló szedése július közepe táján, sőt hamarabb is megindul. — Kártételek kismértékűek. A tavaszon általában a bolha lépett fel, de a nyári esők csakhamar lemosták, helyenként (Erdély) a csimasz s lötétű rágtá meg a tőkéket s tett 3—4%-nyi kárt; növényi károsítók közül alig egy pár helyen a vörös penész (felvidék), ritkábban a korom penész. Már nagyobb kárt a vihar s szél tettek (Dunántúl, Alföld), jég alig 1—2 helyen volt, utóbbi heteken a szárazság nyomja a fejlődést s ez valószínű oka annak is, hogy az idén az általános viritás oly hamar megindul. A termésremények — dacára a szép fejlődésnek — ma még nem fejezhetők ki kgr. számokban. Az erdélyi részeken s a Dunántúlon 80%-ban jó s 20%-ban igen jó termést várnak, a felföldön s az Alföldön $\frac{2}{3}$ részben jó s $\frac{1}{3}$ részben közepes termésre számítanak. Hozzávetőleg ez évben 2500—2600 q. termést remélhetünk: ha nagyobb baj közbe nem lép. Tavaly 2430 q., 1899-ben pedig 2017 q. volt a termés. Utolsó héten a szárazság erősült, a fejlődés némileg megakadt. Fenti jósolt számtehtát kisebbedhet, de ennek ellensúlyozásául — a jelekből már is ítélve — a toboz normális is finom lesz, a milyen már egy pár éve nem

volt. *Külföldi komló.* Egész Európában a közepesnél jobban áll a komló. Csehországban a karó $\frac{2}{3}$ -ára nőtt fel s erőteljes, bár több mellékhatása is lehetne. Bajorországban szintén jó a fejlődés, bár helyenként a komlóbolha s tetű még pusztít. A Rajna mentén esős, hideg az idő, a komló lassan nő, de egészséges, Franciaországból s Belgiumból szintén jó hírek érkeznek. Jó nekünk tudni, hogy miként áll a külföldi komló, mert a mi áraink is akkép alakulnak. Galiciában már elővételek történtek még pedig 50 kgint 90—100 koronát ígérnek. Elővételekbe csak uradalmaink menjenek bele, de akkor is csak hazai sörgyárral. Ajánlatos azonban, ha magyar termelő kapcsolatot keres a segesvári és lajossalvi szeptemberi komlóvásárokkal, de bármely komlóügyben rendelkezésre áll a kolozsvári komlótermesztési szaktanár (Hunyadi-tér 6. sz.) Jó még tudni, hogy október elején az O. M. G. E. egy országos komlókiállítást is rendez (díjazással), melyre már most lehet jelentkezni (minta fél kgr.) s a mely kiállításra számtalan hazai s külföldi sörgyáros készülődik, megismerendő a magyar komlótermelést. Utólag vett értesülések szerint Segešvárt s környékén már jelentkeznek külföldi komlóvevő ügynökök — s ezek között nürnbergiek is vannak s olyan saazai szászok, a kik most először keresnek magyar komlót. Ezen korai érdeklődésnek az az oka — azonkívül, hogy komlónk finomodik — hogy, mint külföldről értesülünk Csehország egy részén s Bajorországban az elmúlt héten a rossz időjárás folytán nagyon visszaesett a komló fejlődésében.

— **Gazdasági tudósítók kinevezése.** A földmivelésügyi miniszter Balázs Ambrus strázsai lakost Alsó-Fehérmegyei alvinci, Martián Tivadar oláhszentgyörgyi lakost, Beszterce-Naszód vármegye óradnai járására és Virágh Domokos mezőmadarasi lakost Maros-Torda vármegye marosi alsó járására nézve a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Az aratás.** A földmivelésügyi miniszterhez beérkezett jelentések szerint a munkásviszonyok szempontjából az aratás zavartalan lefolyása remélhető. A nagyobb uradalmak kivétel nélkül el vannak látva szerződött aratókkal, a kisebb birtokosok pedig mostanában szerződnek aratóikkal. Amá munkások száma, a kik aratás nélkül maradnak, aránylag csekély s a gazdasági munkásközvetítő ezek elhelyezéséről is lehetőleg gondoskodik. A földmivelésügyi miniszter egyébként minden szükséges intézkedést megtett arra nézve, hogy az aratás lefolyásának zavartalan sága biztosítva legyen. A munkásügyi hatóságokat utasította a miniszter, hogy minden fölmerülő panaszt soron kívül s gyorsan intézzenek el.

— **Terméskilátások a Székelyföldön.** Brassótól Kézdivásárhelyig és S.-Szt.-Györgytől Csik-Szeredáig utazva, körülbelül elég jó képét kapja az ember az idej székely terméskilátásoknak. Búza és általában a kalászosok jól állanak. Jó közepes aratásra van kilátás. Tengeri is elég megfelelő. Itt-ott egyenlőtlen növesű, minek oka a kasban részben elfagyott és hiányosan kelt vetőmagnak későbbi, az első kapálás alkalmával való pótlása volt. Réti székében 50—60%-ra tehető kárt vett a Foketeügy és az Olt áradása. Mesterséges ta-

karmány kevés van, ami van, elég szép. Gyümölcs a tavalyinál nagyobb terméssel biztat.

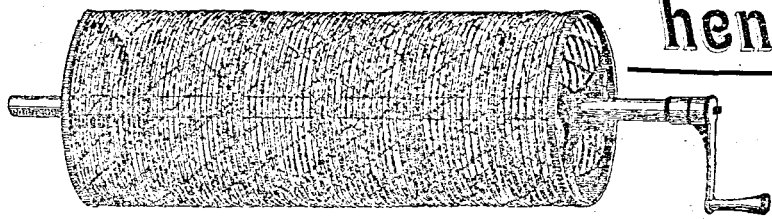
— **A gabonaüzlet szabályozása.** A budapesti áru és értéktőzsde választott bírósága konkrét eset alkalmából igen fontos elvi jelentőségű határozatot hozott, amely a gabonaüzletet új, az ediginél reálisabb, célszerűbb mederbe fogja terelni. A határozat szerint, ha a gabonát fölmondták, az átvevő nem köteles a fölmondótól más szállítóra szóló utalványt elfogadni, hanem a fölmondó köteles a fölmondott árut tényleg mutatni és szállítani Annyi vitának, kérelmezésnek, ankét-nak végre az első nyomát láthatjuk abban, hogy a tőzsdebírószág ezt a határozatot hozta. A közvélemény hatása miatt a tőzsde eddigi elfoglalt rideg álláspontja kezd enyhülni és a jogos követelmények felé közeledni. Ez persze még csak egy elenyésző kis részben felel meg a követelményeknek és ez után kell még jönni a többinek is.

— **Gazdasági egylet Kézdi-Vásárhelyt.** Vasárnap alakult meg *Mika Ottokár* kir. albiró és *Kiss Jenő* polg. isk. tanító kezdeményezésére folytatán a *Kézdivásárhelyi és vidéke gazdasági egylet*, az erdélyi gazdasági egylet kiküldöttjének, *Tokaji László* titkárnak és uagyszámu érdeklődő közönségnek jelenlétében. Délután $\frac{1}{3}$ órára mintegy kétszáz főnyi érdeklődő vidéki és városi gazda gyűlt egybe a városház tanácstermében. A közgyűlést *Mika Ottokár* beszéddel nyitotta meg. Az eljenzéssel fogadott megnyitó után a már beiratkozott s jelenlévő egyleti tagok a közgyűlés vezetésére *Dr. Sinkovits Ottó* elnöknek és *Bernáld György* alsó-csernátoni birtokost jegyzőnek választották meg. *Dr. Sinkovits Ottó* elnök megköszönte a beléje helyezett bizalmat, üdvözli az erdélyi gazdasági-egylet kiküldöttjét *Tokaji László* titkárt, a kit felkért a tárgyszerűség értelmében, a megjelent gazdaközönséghez intézendő beszédének elmondására. *Tokaji László* az erdélyi gazdasági egylet nevében üdvözli a meéindított mozgalmat, annak sikert kíván s rámutat beszédjében a gazdasági egyletek szükségességére. Az erdélyi gazdasági egyesület nevében a megalakítandó egyletnek támogatását ígéri. Ezután következett a *Kiss Jenő* polgári iskolai tanár nagy tanulmányra valló felolvasása a gazdasági-egyletek céljáról, hasznáról és működéséről. A tanulságos felolvasás után *Bernáld György* jegyző az alapszabályt olvasta fel, mely kevés és lényegtelen módosításokkal a közgyűlés által el lett fogadva. A választások megejtésére *Dr. Sinkovits Ottó* elnök javaslatára kandidáló bizottságot küldöttek ki. A bizottság javaslatára a közgyűlés közfelkiáltással öt évi időtartamra *Dr. Sinkovits Ottó* vármegyei közgazdasági előadót, alelnökké *Nagy Károlyt*, *Rápoli Gábort* és *Mika Ottokárt* választotta meg. A titkári állást ideiglenesen *Kiss Jenő* volt szives elvállalni. Ügyészen lett *Dr. Bánffy Zsigmond*, pénztárnok *Szűcs Károly*. Eközben az idő már hét óra felé járt s miután a megválasztott tisztviselők a beléjük helyezett bizalmat megköszönték, elnök a közgyűlést lelkes szavakkal bezárta. Mindnyájan abban a reményben távoztunk el a jól sikerült munka után, hogy a megalakult egylet gazdasági állapotaink javításához nagymértékben fog hozzájárulni s Kézdi-Vásárhelynek és vidékének egy eddig nélkülözött intézménye lesz az új gazdasági egyesület.

Gőzcséplőgépekhez való szabályozható osztályozó hengereket

szállít, ezeknek
ujbóli befonását,
valamint javítását
eszközli

Haidekker Sándor

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII. Üllői-út 48. sz.

Erdélyrészi megrendeléseket átvesz, úgyszintén felvilágosításokat nyújt az
E. G. E. állandó gépkiállítása Kolozsvártt. (663.)

Cimbalom

(687.)

Pedálos. Barna vagy feketében, kitűnő erős, csengő hanggal, erős szerkezettel, 3 évi jótállással. Bolti ár 150 frt, nálam 75 frtért kapható a készítési telepen:

BUDAPEST, Nefejejs-utca 43. sz.

Jegesi Géza,

műköveles cimbalom-készítő.

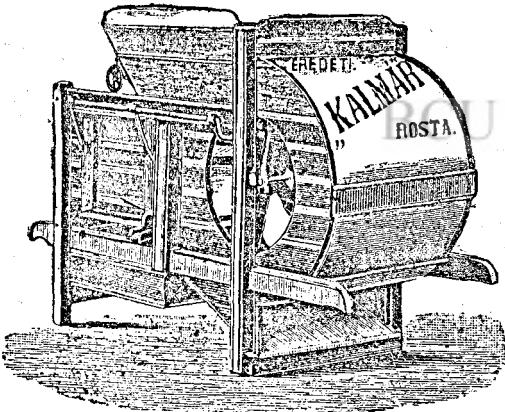
Arjegyzéket bérmentve küldök.

Hogyan tud a magyar gazda évi kiadásainak egy részénél 30—40 százalékot megtakarítani?

Azt megtudhatja a Kalmár Zs. utóda hőmező-vásárhelyi cég különleges terménytisztító, gép és rosta árjegyzékéből, a melyet fenti cég bárkinek kérésére ingyen és bérmentve küld meg.

Legolcsóbbak, legjobbak az eredeti „Kalmár-rosták”, a melyeket gyakorlaiba vételük után minden vevő megdicsér és elismerésben részesíti azoknak sok oldalu jó tulajdonságait, valamint a termények tisztításánál elért fényes eredményt.

A kolozsvári állandó kiállításon

megtéríthetők.

Az eredeti „Kalmár-rostát”

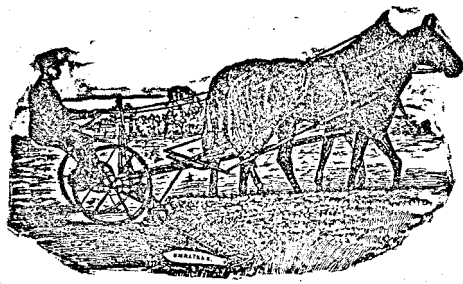
a magyar korona országainak összes vasuti és folyama-hajózási állomásaira bérmentve küldöm meg s így az árjegyzékben foglalt rostám árai mindenkor a t. ve-vőim által megjelölt vasut- vagy hajó állomásra el-szállítva értendők, minden utófelszámitás nélkül.

Ügynököket és viszontelárusítókat nem alkal-mazok, a rendelvények egyedül a vevő fél megkeresésére intéztetnek el.

Egyedüli elárusító hely a termelő üzlet

Kalmár Zs. utóda Hőmező-Vásárhelyen,
a hol minden beérkező megrendelést pontosággal
intézek el. (650.)

KALMÁR ZS. UTÓDA.

Uj fűkaszaló „Darling”

könnyű járásban, teljesítésben és tartósság-ban még megközelítőleg sem éretett el más gyártmányoktól. Vonóerőszükséglet 25—50%-al csekélyebb, mint másoknál.

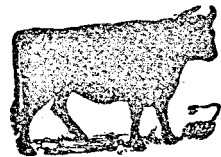
Kettősműködésű szénaforgatók,
Hollingsworth és anglo-amerikai

lógereblyék

ismert legjobb kivitelben

UMRATH és TÁRSA

mezőgazdasági gépgyárosoknál
BUDAPEST, V., Váci-körút 60.

Gróf Wass Béla ömértósága mező-záhi erdélyi jellegű magyarfajta tenyészte-téből 14 darab 4—9 éves számfeletti te-nyésztszere alkalmas

tehen

és 10 darab három éves

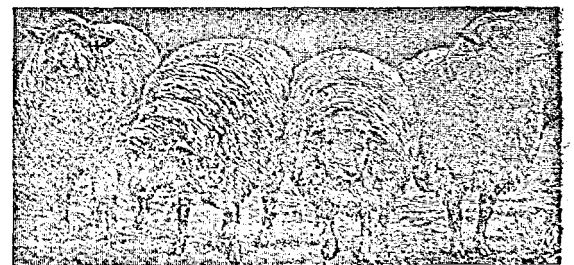
üsző eladó.

Értekezhetni Gönczi Mihály gazda-tisztval Mező-Záh. (668.)

ELADÓ BIRTOK.

Haláleset miatt a néhai
Báró Löwenthal Károly
Szászpénteki Kolozsmegyé-
ben fekvő 1364 kataster-
holdas tagositott birtok ju-
tányos árban
ELADÓ.

Bővebb felvilágosítást ad Nehay Lipót
Szászpéntek u. p. Teke.
(676.)

ELADÓ

Méltóságos Gróf Teleki
Géza örökösei telső-szócsi
gazdaságában 80 drb. fe-
hér jegytelen

erdélyi raczka kos.

Értekezni lehet Szabó Lajos intézővel.
Felső-Szöcs, Szolnok-Dobokamegye, vasút
Galgó. (666.)

KASSANTAL

aranyozó-üzlete
Kolozsvárt, Deák Ferencz-utca 14. szám.

Aranyozó műhelyében készít uj képkereteket tükörke-reteket, consolokat, szalon-asztalt, függönytartókat. Min denféle aranyozott butorokat elvállal jutányos árban felelősség mellett.

Régi keretek aranyozását jutányos árban.
Továbbá templomi aranyozásokat, uj oltár készítését rajz szerint. Régi oltárok ujbóli aranyozását a legjobb esi-szolt arannyal

jutányos árban, felelősség mellett elvállal.
Oltár gyertyatartókat, feszőleteket jó, tiszta és tartós arannyal, aranyozásáért felelősséget vállalok.
Pontos kiszolgálás!
(622.)

Megbecsülhetetlen!

Elpusztíthatatlan!

Tűzcsőves kazánokhoz.

Kazántulajdonosoknak
nélkülözhetetlen

Vízcsőves kazánokhoz.

a Lantai-féle szab. csőtisztító

minden fáradság nélkül eltávolítja a vízcsövekről a korom és kőlerakódásokat anélkül, hogy az illető falakat megsértené.

Használata 25% szénmegtakarítással jár. — Tehát beszerzése a legrövidebb idő alatt megtérül.

Kapható a „HAZAI CSÖTISZTÍTÓ ÉS GÉPKELLÉKGYÁR R.-T.“

Nélkülözhetetlen!

BUDAPEST, gyár-iroda: VI., Lehel-utca 23.

Nélkülözhetetlen!

Kizárólag vasúti

mozdonyokhoz.

(667.)

Olcsó árak, kedvező fizetési feltételek.	A jelenkor legökéletesebb és legjobb motor cséplőkészletei.	1893., 1894., 1895., 1896., 1897., 1898. évben 42 első díjjal kitüntetve.	Teljes jóállás.
		Az „Erdélyi gazdasági egyesület“ által Kolozsvártt rendezett kiállításon megtekinthetők és üzemben láthatók legújabb szerkezetű szabadalmazott teljesen szikramentes motor-cséplő-készleteink kettős tisztítóval, árpatoklászoló és legcélszerűbb löhere-hüvelyezővel, valamint egyéb gazdasági gépeink. ELSŐ PROSZNICI GÉP és GŐZMOTOR GYÁR, Wichterle F. (632.) Magyarországi vezérképviselő: Kállai Lajos. Budapest, VI. Gyár-utca 50. sz.	
	Eddig több mint 500 készlet van működésben kinttű sikerrel.	Címekkel, Erdélyben, hol motoraink évek óta kitűnően működnek szívesen szolgálhatunk.	

Gazdák Biztosító Szövetkezete

Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. (Thonet udvar)

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugyis mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

erkölcsei támogatásával.

Alakult: 1900

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása . . . . . 400,000 kor.

Alapítványok és üzletrészekben . . . . . 1,200,000 kor.

Összesen: 1.600.000 kor.

BIZTOSÍTÁSOKAT ELFOGAD TŰZ- ÉS JÉGKÁR ELLEN.

Az üzlet eredményében biztosított tagok a díjarányban részesülnek.

Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével. Felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál

(498.)

az igazgatóság.

A „Kéve kötéi“

a 20-ik században a számító gazdának nélkülözhetetlen segédeszközévé vált, mert nemcsak olcsóbb, de még időt is takaríthatunk meg vele!

géparatás mellett, ha marokrakóval aratunk és a gabonát a Bellán-féle kévekötelekbe kötözzük, 32% aratási költség megtakarítás érhető el a kéveköti-aratógép munkájával szemben, mert a fenti kéveköteleknek használata 78%-al olcsóbb, mint a kéveköti-aratógéphez szükséges manilla zsineg. De nagy a megtakarítás a kézi aratásnál is, mert a Bellán-féle kötelek 85%-al olcsóbbak a zsúppkötőknél és 97%-al olcsóbbak a gabonából csavart kötőknél. Csak az a gazda használ tehát mai napság még zsúpp vagy gabonakötőket, a ki a Bellán-féle köteleket nem ismeri, vagy nem számol a költségekkel. A számok ugyanis, melyek e tárgyban kiadott prospectusomban minutiosus gondnal és a gyakorlatnak is teljesen megfelelőleg állítatik össze, — fényesen bizonyítják a fentebbi állítást és kéveköteleim fölényét. (673.)

Tessék prospektust és árjegyzéket kérni.

Kimerítő árjegyzéket dohányzsineg és az összes gazdasági kötélárúkról n. m. istrángok, kötőfékek, rudalókötelek, zsákok és ponyvákrol (háziipari készítményekrol is) készséggel és ingyen küld, nagyobb megrendeléseknél jutányos ajánlatot tesz.

BELLÁN MÁTYÁS

kender- és kötéláru ipartelepe BACS-CSÉB.

Fischer Lipót

kémigráfiai műintézete

— Budapest —

Kossuth Lajos-utca 15. sz.

Klisék

mindennemű nyomtatvány képes illusztrált kiállítására a legjutányosabb árakon vállaltatnak és a legökéletesebben készíttetnek el.

Vidéki megrendelések is pontosan eszközöltetnek.

(415.)

Láng és Lovass

gépolaaj és gépszir-gyára

BUDAPEST, V. Váci-ut 140.

(602.)

Ajánlja legjobb minőségű

gépolaaj, hengerolaaj, gépszir gyártmányait.

Megrendelések közvetlenül az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ védnöksége alatti állandó gazdasági gépkiállítás igazgatóságához Kolozsvárt, intézendők.

Hirdetés.

Modern gazda

cséplőgarnitúráját (646)

Continental-Excelsior

hajtószíjjal

látja el, mely nedvességnek, melegnek, pornak egyaránt ellentáll.

Megrendeléseket felvesz az „ÁLLANDÓ GAZDASÁGI GÉPKIÁLLÍTÁS“, Kolozsvárott

Kishirdetések felvételnek (minden héten csütörtök délig): a Kiadóhivatalnál, Kolozsvárt, Deák Ferencz-u.: 13. sz. emelet.

Előre fizetendő

KIS HIRDETESEK.

Levélbeli tudakozódásokra felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a szükséges válasz levélbélyeg mellékeltek.

Ezen rovatban minden 20 cm., vagy ennél kisebb területű — 50 szóig terjedő — hirdetés egyszeri közlése 1 koronába kerül. Egész évi (52-szeri) közlés ára: 48 korona mely évnegyedenként, vagy havonként is fizethető. A hirdetés legkönnyebben megrendelhető utalványlapon, melyre a szöveg is felírható. A jelzett mennyiségen felül minden szó 4 fillér vagy minden cm. 5 fillér. Tudakozódásoknál csak a kihirdetések számára kell hivatkozni. Támpéldány csak egy küldetik!

Alkalmazást keresők:

Gépész csépléshez állást keres. Azonnal beléphet. Czime T. M. alatt a kiadóban. (1006.)

Egy szapképzett,

józan életű, fiatal **műkertész** október elsejére állást keres. Czime „Szerény igényű” jelige alatt a kiadóhivatalban. (1007.)

Gazdatiszt, 36 éves, szakképzett, erélyes, őszre állást óhajt változtatni. Czime R. B. alatt a kiadóban. (1008.)

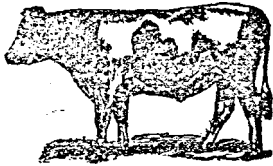
Egy kitűnő bizonyítványokkal ellátott, földműves iskolát végzett fiatal ember, ki mint ispán működött, egy nagyobb gazdaságban, ispáni állást keres. Czime: **Verzár Ödön,** Mikeháza u. p. Deés. (680)

Alkalmazást nyernekek: KERESÉK

azonnali belépésre. Adriance kéveköltőgéppel aratni tudó egyént 3—4 korona napidíj és élelmezéssel 10—14 napi munkára. Szilvássy Aladár, O.-Bretteye, posta Russ. (681.)

Különfélék.

B. Bak Lajos Ö csász. és kir. Fensége Klotild főhercegnő udvari szállítója és az arany koronás kereszt birtokosa műbutor és épület asztalos munkák és parquette gyári üzlete Kolozsvárt. Alapított: 1869. (463.)

SIMMENTHALI
üszők

megvételre kerestetnek (12—15 drb.)
Levélbeli ajánlatok a kiadóhivatalhoz kéretnek. (1005)

Első magyar „Gumosit”, bélyegző-gyár. Budapest, VI., Lovag-utca 19. sz. Készít: „Gumosit” bélyegző-készülékeket, ládák, zsákok, egyenetlen tárgyak és állatok lebélyegzésére. Vegyileg preparált, különféle színű olajfestékeket M. kir. szab. Hordó-tapaszt. Nagy választék minden nagyságu ruggyanta bélyegzőkben és párnákban. Különlegesség: Zsebhen hordható állatbélyegzők. (516.)

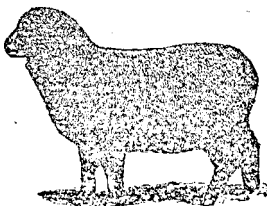
ERDEI

keretes és pergetett
MÉZHEZ

állandó vevő kerestetik.

Czím a kiadóban. (1004.)

Simonffi István mezőgazdasági gépgyára, vas- és fémöntődéje Kolozsvárt, Kultordautca 48. sz. Telefon 85. sz. — Kivánatra árjegyzék és költség-számítás bérmentve küldetik. (464.)

16 mázsa

**raczka
gyapju**
jutányosan
eladó.

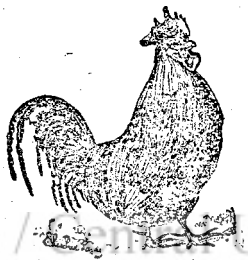
Czím a kiadóban. (1002.)

Öt darab
igen szépen fejlett félvér
frieslandi
tenyészkos

(frieszt raczka)
eladó;

ugyanott két darab
használt, de jó Baker
rendszerü rosta is eladó. Felvilágosítással szolgál M.-Némethi gazdaság u. p. Déva. (675.)

4 törzs
Plymouth
Rock tyúk

eladó.

Áruk 50 korona.

Czím a kiadóban. (1003.)

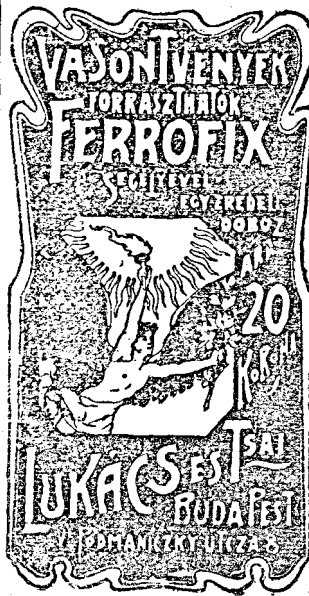
Kolozsvári 1900 évi kiállításán díszoklevéllel kitüntetett és szabadalmazott (628.)

Salvator

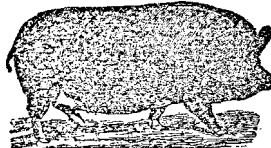
dohtalanító segítségével minden
dohos, hűdös, penészes
bor más szeszese ital vagy
kozmás pálinka, biztos sikerrel dohos szgától és kellemetlen ízétől megfosztható a nélkül, hogy eredeti ízéből, zamatjából, színéből vagy fényéből veszítene, alkalmazása egyszerű. Ára 300 literhez felszerelve 2 k. 40 fillér, minden további 100 liter 50 fillérrel több. A szétkúlgás az összeg beküldése ellenében vagy utánvétellel történik. — Megrendelhető a feltalálónál:

Schwartz Ignác

Mohol (Bácska.)
Dicsőró levelek az első szaktekin élyektől.

(543.)

Eladó

3 drb.

Poland Kina

tenyészkocza.

Czím G. G. alatt a kiadóban. (1001.)

DROGUERIA.

BURGER FRIGYES

KOLOZSVAR.

Főter.

Gyógyárak, kötszerek, betegápoláshoz szükséges mindennemű kellékek, illatszerek, pipere-czikkek dús (358.) raktára.

Gözeséplőkészleteket ajánlok kedvező lefizetésre; uradalmaktól eredő régiebb gépeket elsőrendű új gyártmányokra cserélek: Tyrman Ede, Budapest, Csengery-utca 62/B. (627.)

Hantz Sándor

könyvkötő.

Ezelőtt Hantz György társa, Kolozsvárt, Jókai-utca 2. szám.

E szakmához tartozó munkákat versenyt felülmúló izléssel tartósan és olcsó árért készítek. Fizetések fél vagy egész évi elszámolásra történhetnek. (555.)

A czimre kérem vigyázn!

Fejős kisborjas

BIVALAK

napi 6—8 liter tejjel, 120 frtért darabonként eladók

Csontos Miklósnál, Vargyastanyán u. p. Mező-Záh. Kerések megvételre 400—600 hold birtokot vasuthoz közel. (677.)

Hazafiak!

(359.)

Üzletünknek 30 év óta megszerzett jó hírnevét továbbra is fenntartani óhajtjuk, dacára hogy az általános árfelemelés bekövetkezett, üzletünkben még a régi jutányos árban szolid kiszolgálás mellett minden kézmű, rövidárú, vásznak, cipő, kalap és gyermekjáték kapható és iparkodunk a külföldi árukat hön készítménnyel kicserélni. Nagy raktár zsebro-bőrből, különleges férfi és női kivágott gombos és magas tűzős cipő árukban. Monogramok és himzések a legújabb minták jutányosan előnyomattatnak.

Központi nagy áruház!

KOHN LAJOS ÉS TÁRSA

Kolozsvár, belhid-utca 24. (a m. kir. posta-palota mellett.)

Legjobb és legolcsóbb a

Conrad és Társa-féle

uj szabadalmazott

permetező-készülék

a szőlőmoly, valamint minden más növényi féreg és peronospora ki-
pusztítására.

Ezen készülék a legkönnyebben kezelhető és a legkitűnőbb a maga nemében. Kicsiny alakja, valamint czélszerű szerkezete lehetővé teszi, a legsűrűbb lomb alatt elrejtett rovarok megsemmisítését is és pedig egy alkalmas rovarméreg használatával.

A készülék megtöltése és kezelése következőképpen történik:

A balkéz négy ujjá mellékelt rajz szerint — olyképen illeszkedik a készülék fogantyújához, hogy az egész tenyér és a hüvelykujj a tartányt tartja; most a készülék légszivattyúját lecsavarjuk és a folyadékot a nyilott nyíláson betöltjük, a tartányban egy kis tért üresen hagyva. Ezek után a szivattyút ismét becsavarjuk és — két ujjal — 10—12 teljes szivattyúhúzással a levegőt a tartányban megsűrítjük. Használatkor a készüléket tartó kéz hüvelykujjával a szelepbillentyűt tetszés szerinti időközökben lenyomjuk, miáltal a szét-szóródó folyadékot a legfinomabb permete alakjában állítjuk elő

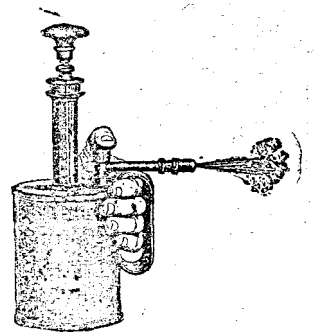
A levegőnyomás csökkenésekor néhány teljes szivattyúhúzás ismét elegendő a készülék további működésére.

A készülék ára vörösréz lemezből 6 korona.

Növény-praepratum (rovarméreg) vízben szappanszerűen könnyen oldó, körülb. 6000 szőlővirágnak elegendő, darabonként 65 fillér.

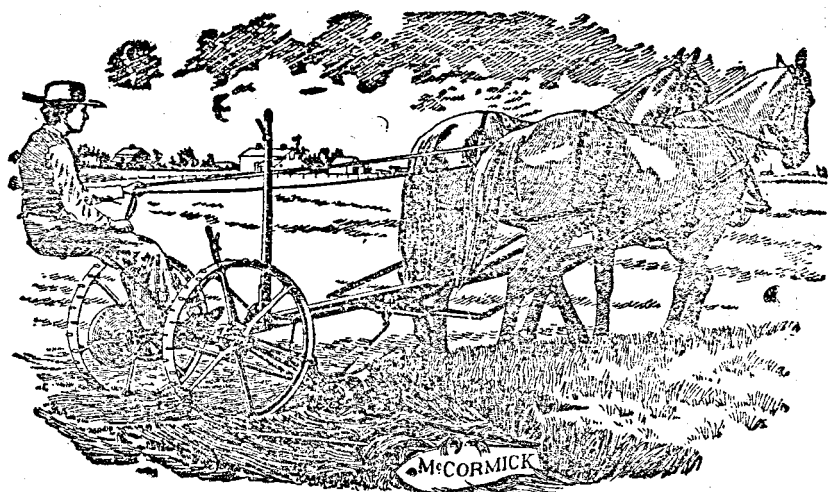
Ezen jutányos ár mindenkinek, sőt a kis szőlőbirtokosnak is lehetővé teszi, hogy több ilyen készüléket beszerezhesen.

Megrendeléseket átvész az E. G. E. állandó gépkiallítása is, mely azt közvetíti. (669.)

Mc Cormick Harvesting Machine Company

Chicagói aratógépgyár.

A Grand-Prix-val

és

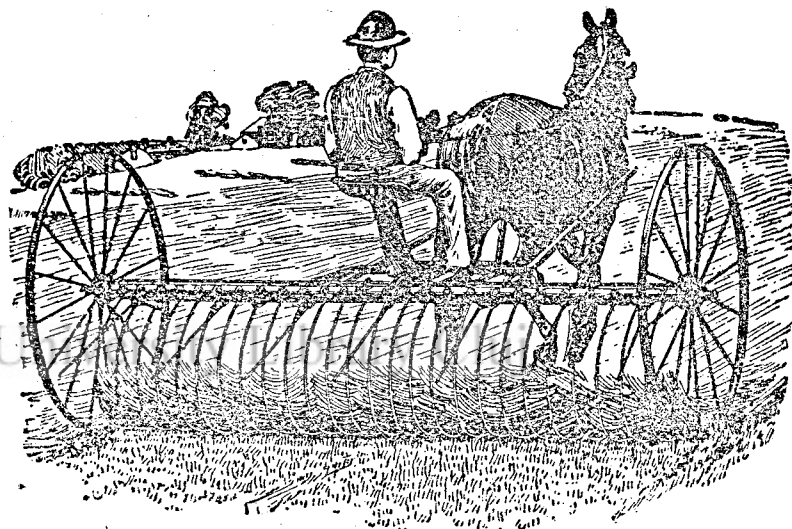
arany érmekkel kitüntetve

Párisban az 1900. évi**világkiállításon.**

A legnagyobb kitüntetések

aratógépek és kévekötőfonalért.

Minden versenyen első.
Kitűnő minőség, bámulatos
munka.

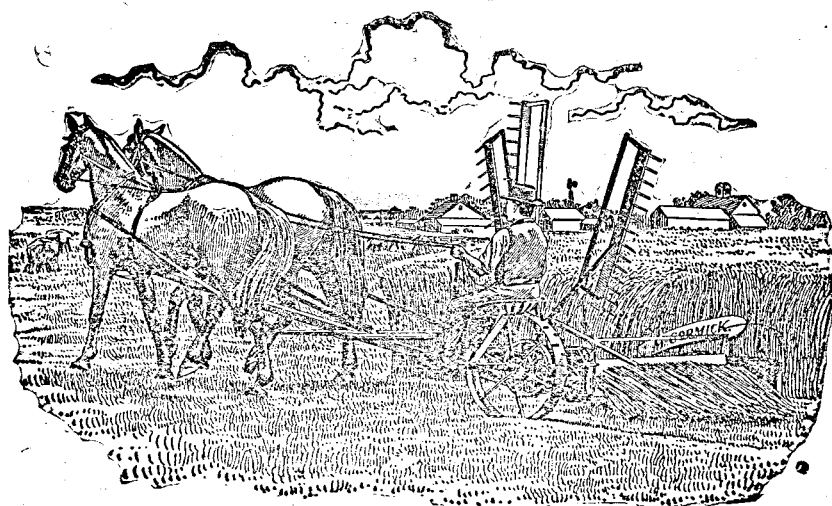

A kolozsvári gazdasági gépkkiállításon
1900-ban diszoklevelet nyert.

Ne rendeljen gépet vagy kévekötő-
fonalat, mielőtt a

Mc Cormick-féle gépeket

látta s azok árát megtudta.

Iroda és raktár:

BUDAPEST, V. Váci-út 30. szám.

William J. Stillman

igazgató.

(408.)

